

novavi

TIL FAGPERSONER OM AFHÆNGIGHED AF LÆGEMIDLER

Identifikation, samtale og indsats

Denne folder er lavet til dig, der som fagperson møder mennesker, der er i risiko for at udvikle eller allerede har udviklet afhængighed af lægemidler som fx opioider og benzodiazepiner. Novavi har mere end 60 års erfaring inden for behandling af afhængighed og tilbyder viden og rådgivning, der kan hjælpe dig i dit arbejde.

»Som fagperson er vores opgave ikke bare at behandle, men at opdage tegnene tidligt og sikre, at ingen bliver ladet alene i en svær situation.«

– Signe Düring, behandlingsansvarlig overlæge i Novavi

TEGN PÅ RISIKOADFÆRD OG ADVARSELSTEGN, **DU SKAL VÆRE OPMÆRKSOM PÅ**

OM PATIENTEN

- Beder om stærkere medicin eller hyppigere recepter.
- Klager over, at medicinen ikke virker længere – Toleranceudvikling kan være et tidligt tegn.
- Går til flere læger for at skaffe recepter – Såkaldt doctor shopping for at få adgang til mere medicin.
- Udtrykker bekymring for at løbe tør for medicinen – Ængstelighed og desperation.
- Viser tegn på abstinenser mellem doser – Rastløshed, svedeture, uro eller søvnproblemer.
- Ikke ønsker at medvirke til nedtrapning og der udløses konflikt.

Hvis du genkender flere af disse tegn hos en patient, bør du overveje en samtale om afhængighed.

TEGN PÅ AFHÆNGIGHED

Typiske symptomer

- Fysiske: Rastløshed, svedeture, rysten, søvnløshed, tåreflåd, diarre, muskelsmerter, hyperaktivitet eller sløvhed.
- Psykiske: Symptomer på angst eller depressive symptomer, humørsvingninger eller panik ved tanken om at løbe tør for medicin.
- Adfærdsmæssige: Isolation, forsømmelse af arbejde eller uddannelse eller konflikter med familie om medicinforbrug.

HANDLING

Hvis flere af disse tegn er til stede, er det afgørende at gribe ind. Afhængighed kan have store konsekvenser for de afhængige og deres omgivelser.

Identificér og støt patienter med afhængighedsproblemer

Som fagperson kan du møde patienter, der har udviklet en afhængighed af opioider eller benzodiazepiner – ofte uden selv at være klar over det. Afhængighed udvikler sig gradvist og kan være svært at identificere.

HVAD KAN DU GØRE LIGE NU?

Mange fagpersoner er i tvivl om, hvad de konkret kan gøre, hvis de har mistanke om afhængighed.

Her er 5 trin, du kan tage allerede i dag:

- Observer patientens mønster og adfærd – noter dosering, recepter og abstinenser.
- Tag en åben samtale uden at dømme patienten.
- Lav en plan for nedtrapning eller henvis til relevant behandling.
- Overvej alternative behandlingsmetoder for smertehåndtering eller psykisk ubehag.
- Dokumentér og følg op ved næste konsultation.

HANDLEMULIGHEDER OG VÆRKTØJER

Som fagperson kan du

- ✦ bruge lægefaglige værktøjer: Konverterings- og nedtrapningsskemaer kan sikre en sikker justering af medicinforbruget.
- ✦ henvise til specialiserede tilbud.
- ✦ inddrage pårørende: De kan være en vigtig ressource og allieret i behandlingen.

SAMTALEN OM AFHÆNGIGHED

Hvordan tager du den svære samtale?

Mange patienter reagerer med benægtelse, vrede eller frygt, når afhængighed nævnes. Her er en struktureret tilgang, der kan gøre samtalen lettere.

Start med empati: "Jeg kan se, at du har fået en del fornyelser af din recept. Hvordan oplever du, at medicinen virker for dig?"

Stil åbne spørgsmål: "Hvordan har du det, når du ikke tager medicinen?"

Undgå konfrontation: "Mange oplever, at medicin kan tage kontrollen – har du nogensinde følt det sådan?"

Gør det konkret: "Du nævnte tidligere, at du har svært ved at sove uden medicinen. Hvordan føles det?"

Giv patienten valgmuligheder: "Vi kan se på en nedtrapningsplan sammen – hvad tænker du om det?"

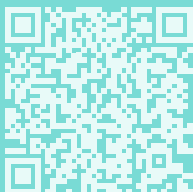
Målet er at få patienten til at reflektere over sit forbrug – ikke at presse en erkendelse igennem.

model

**Vær opmærksom på
illegale præparater:
Misbrug af medicin
fra det illegale
marked øger
risikoen for
forgiftning.**

Scan QR-koden og se en video, hvor vi guider dig som fagperson i forhold til at hjælpe mennesker med afhængighed af lægemidler.

OM FONDEN NOVAVI

Not for profit-fond med over 60 års erfaring i specialiseret rusmiddelbehandling.

NOVAVI

Peter Bangs Vej 7a, 2. etage
2000 Frederiksberg

Telefon: 39 45 54 55
novavi@novavi.dk
novavi.dk

novavi